

gjøre sig nøie bekendt med denne Ed for at see, om det ikke er ved den, at den folkelige Frihed krænktes i mange Henseender. Her kommer jeg tillige til en Betragtning, der for mig staaer som et Hovedpunkt ved denne Sags Behandling. De Mænd, der i denne Sag ere Talsmænd for den, og som navnlig tale imod Fleertallets Forslag, de Mænd, der i varme og indtrængende Foredrag, som jeg paasjønner, — som Exempler vil jeg nævne de Foredrag, der ere holdte af de ærede Rigsdagsmænd for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (S. Jørgensen) og for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanfen), til hvilke Foredrag jeg skal komme tilbage, inden jeg slutter — glemme stedsse en Side af Sagen. De Forstandere for Menigheder i Folketirken, som nærmest ere efter deres Hjertes, ere ifølge deres Mening for Eiden Talsmænd for Friheden, men ikke desto mindre ere ogsaa de Embedsmænd. Ligesom vi i andre Henseender føle os trykkede ved de Vaand, vi ikke have paalagt os selv, saaledes ere de i samme Stilling, og de kunne derhos ifølge en Embedsmyndighed, som de ikke have medbeelt sig selv, men som Staten har medbeelt dem, atter udøve et Tryk. Hvis der var Mange, som, fordi de følte en Lustning, der gik igjennem vort Samfund, sluttede sig til den Retning, hvortil de høre, vilde de da være sikke paa, at Alle gjorde det af Hjertets Dlyde, at ikke Fordelen kunde drive dem dertil, og naar de havde Magten, Myndigheden, Styrken og Fleertallet paa deres Side, kunde da ikke den Tid komme, da Folk som jeg og mine Lige vilde føle sig meget trykkede fra den samme Side? Jeg er overbevist om, at den Tid kan komme, og saa sandt jeg kæmper for Frihedens Sag, saa sandt vil jeg ikke gaae ind under et saadant Nag, thi jeg gjentager, hvad jeg udtalte ved første Behandling, at de Nag, som paalægges i Hellighedens, i Kirkens Navn, altid have været de for Underledestænkende meest trykkende. Siden jeg taler om Tryk, skal jeg tillade mig at betegne, under hvilket Tryk man kan være i saadanne Sager. Jeg bliver maastee noget ivrig i denne Sag, men det er kun, fordi jeg bliver smittet af Andre; det er ikke mig, som har sat denne Sag i Bevægelse. Der gaaer en vis

Lustning igjennem flige Forhandlinger, og saasnart man kommer ind paa dem, stiger Temperaturen i Forhandlingen mange Grader, langt over Vigtigheden af Sagen selv. Der er fremkommet Dnfler fra Mænd, som leve med og blandt Folket, som have offret hele deres Liv til at virke for sand Gudsfrygt, og som have søgt at paavirke deres Medborgere til sand Religionsitet; dem ærer og agter jeg. Der er imidlertid ogsaa Tegn paa, at Nogle bruge de religiøse Sandheder til politiske Agitationsmidler, og der er faldet Yttringer, som tyde paa, at man ligesom vil true en Sag igjennem paa dette Omraade, hvor Fredens, Mildhedens og Sandhedens Aand skulde være den vejledende. Vender jeg mig til saadanne Foredrag som f. Ex. dem, der bleve holdte af de ærede Folkethingsmænd for Maribo Amts 3die Valgkreds (Varfob) og for Præstø Amts 6te Valgkreds (Thurah), samt til et, der tilbeels, om end ikke i saa høi Grad, gik i samme Retning, nemlig det af den ærede Folkethingsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), og tænke vi os, at Nogle læse Rigsdagstidenden, kunne de da ud af denne høre den Tone, hvormed disse Foredrag bleve holdte, og den Maade, hvorpaa de henvendte sig til Cultusministeren, idet Talerne sagde: Du er Manden, det er fra Dig, Forargelsen kommer! kunne de høre, hvorledes den ærede Folkethingsmand for Præstø Amts 6te Valgkreds stildrede en Side af den danske Folketirke, som ikke ganske var efter hans Hoved, og hvorledes han i et meget varmt Foredrag udtalte sig derom? Naar man bagefter roligt læser det, der er blevet nedskrevet under Forhandlingerne, er det ikke muligt at mærke den Temperatur, som er gaaet gjennem et slikt Foredrag; men den har været der, vi have Alle været Vidner dertil. Der er i Overeensstemmelse med Regjeringen stillet et Forslag af Fleertallet i Udvalget, som gaaer ud paa, at der vil blive givet disse Forstandere Stabfæstelse, naar de søge derom, men det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds bemærkede, at han ikke antog, at de Mænd, om hvilke der kunde være Tale, vilde nedværdige sig dertil . . . .